

11) Tredje behandling af lovforslag nr. L 103:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om tilskud til kommuner og amtskommuner. (Ændring af tilskud for 1986 og 1987).

(Fremsat 4/12 85. Første behandling 6/12 85. Betænkning 8/12 85. Anden behandling 10/12 85. Tillægsbetænkning 10/12 85. Ændringsforslag af 11/12 85 uden for tillægsbetænkningen af indenrigsministeren).

Der var stillet 2 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af indenrigsministeren (se nedenfor).

Ændringsforslag

Af indenrigsministeren:

Til § 1

Efter nr. 7 indsættes som nyt nummer:

»8. Efter § 27 indsættes som ny paragraf:

»§ 27 a. Energiministeren bemyndiges til at undtage anlægsarbejder inden for vedvarende energi samt i ganske særlige tilfælde at undtage anlægsarbejder inden for el- og varmemforsyningsområdet fra beregningsgrundlaget for tilskudsnedsettelsen efter §§ 10 a og 17 a og § 10, stk. 6, i lov om hovedstadsrådets kollektive personbefordring.«

Bemærkninger

Det foreslås, at energiministeren bemyndiges til at undtage anlægsarbejder inden for vedvarende energi samt i ganske særlige tilfælde at undtage anlægsarbejder inden for el- og varmemforsyningsområdet, hvis hurtige gennemførelse er af særlig samfundsøkonomisk betydning.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Henning Rasmussen (S):

Jeg skal i betragtning af den måde, forhandlingerne er tilrettelagt på i dag, nøjes med at gøre én bemærkning om ændringsforslaget, som går ud på at give energiministe-

ren ret til at fritage nogle enkelte projekter for 20 pct.-afgiften i ganske særlige tilfælde, hvor en hurtig gennemførelse er af særlig samfundsøkonomisk betydning. Sådan lyder teksten.

Det vurderer vi til at være en meget stram og meget snæver dispensationsregel, der kun dækker en meget lille del af de samlede kommunale investeringer i fjernvarme- og elforsyning. Vi vurderer det til at ligge milevidt fra noget, der ligner en fritagelse for afgift for næste års kommunale energiinvesteringer, og milevidt fra de ændringsforslag, vi har stillet, for det er jo stadig væk sådan, at der er voldsomme forskelle i den måde, man behandler kommunale og ikke-kommunale investeringer på.

Det er ikke et forslag, der imødekommer den kritik, Danske Elværkers Forening og sammenslutningen af fjernvarmeforsyninger kom med i udvalget, for deres principielle kritik gik ud på, at der gælder en 20 pct.s afgiftsregel for kommunalt ledede anlæg, mens der er total fritagelse for nøjagtigt de samme anlæg i privat regie.

Lenger (VS):

Anlægsafgiften er vel i forvejen det værste element i lovforslaget, fordi den rammer, helt uanset hvad kommunerne gør, og den betyder, at det ikke kun er de kommuner, som har overtrådt regeringens henstilling, der bliver ramt.

Dertil kommer så, at den rammer helt i flæng, uanset om de enkelte projekter belaster betalingsbalancen eller ej, og uanset om de opheder byggesektoren eller ej. Derfor er anlægsafgiften, allerede før ændringsforslaget er blevet stillet, end ikke i overensstemmelse med regeringens egen målsætning for indgrebet.

Det ændringsforslag, der er stillet af indenrigsministeren til tredjebehandlingen, er derfor en temmelig tom gestus. Det undtager investeringer i alternativ energi og betyder derfor noget for ca. 1,5 pct. af det samlede energiforbrug. Det er jo imponerende, ja, statsministeren ville formentlig kalde det sensationelt – man lærer jo at være tilfreds med lidt. Og så kan man efter ændringsforslaget i særlige tilfælde fritage anlægsarbejder, hvis det drejer sig om anlæg til energi. Hvilke der fritages, siges ikke på forhånd; kriteriet er, at

[Lønger]

de ikke blot skal være af samfundsmæssig betydning, de skal også være af særlig samfundsmæssig betydning – hvad det så vil sige. Er det af særlig samfundsmæssig betydning, at privat og offentlig investering behandles forskelligt på dette område? Efter regeringens opfattelse er det vel næppe tilfældet. Tværtimod kunne regeringen uden at gøre de største knuder på sig selv nå frem til at sige, at det tværtimod er af god samfundsmæssig betydning netop at behandle private og offentlige investeringer forskelligt. Det er næppe af hensyn til den forskelsbehandling, at man vil have denne dispensationsmulighed.

Man kunne også spørge: er det af særlig samfundsmæssig betydning, at man fordyrer et anlægsprojekt med anlægsafgiften? Det melder hverken lovforslaget eller bemærkningerne dertil noget om, men det er jo netop den særlig fordelagtige behandling af privatiseringen på dette område, der er det ene store problem, og fordyrelsen med de langtrækende konsekvenser, som det indebærer, der er det andet store problem. Det er de to største og værste konsekvenser af lovforslag nr. L 103, og de bliver næppe anderledes, selv om ministeren nu kommer med et ændringsforslag.

Vi kan derfor kun opfatte ændringsforslaget som en ventil, som regeringen ønsker at have med for det tilfælde, at der skulle opstå nogle helt vanvittige situationer, sådan at regeringen slipper for at blive offentligt til grin på et senere tidspunkt eller for at måtte lide den tort at skulle komme til folketinget på et senere tidspunkt for at få loven ændret. På anden måde kan vi ikke opfatte det. Noget betydning i forhold til det, der er de virkelige problemer vedrørende anlægsafgiften for kommunerne, kan ændringsforslaget ikke få.

Agerschou (SF):

Når folketinget om lidt formentlig vedtager indgrebet over for kommunerne, er indenrigsministerens årelange heksejagt på det kommunale selvstyre ved at være tilendebragt. Kommunalbestyrelser og kommuner bliver fra 1. januar 1987 reduceret til stort set rene administrationer for staten.

Vi forudsagde i debatten den 7. november, altså før kommunalvalget, at de nye kommu-

nalbestyrelsesmedlemmer af indenrigsministeren ville få tildelt rollen som lakajer for den centrale statsmagt, og det kom til at holde stik.

Det kan måske være forståeligt for nogle, at de radikale medvirker til en almindelig generaloffensiv mod kommunerne – de radikale er jo ikke længere noget kommunalpolitisk parti – men at partiet venstre, oven i købet med en indenrigsminister fra samme parti i spidsen, er med i den yderste fortrop i angrebet mod kommunerne, venstre, der er partiet, som ved utallige lejligheder bruger begreberne »det kommunale selvstyre«, »det nære samfund« osv., kan umiddelbart godt virke forbløffende. En af forklaringerne må være, at der er en afgrundsdyb forskel på holdningen hos venstres centralister i folketinget og holdningen hos mange af venstres lokale folk.

Hvad er formålet med forslaget? Ja, én ting må som allerede nævnt være fra første færd at lære de nye kommunalbestyrelsesmedlemmer, hvem der bestemmer. Det er indenrigsministeren og kun indenrigsministeren. Det må være gået op for selv den mest tungnemme i løbet af den uge, der er gået siden fremsættelsen af forslaget.

En anden hensigt er at sikre en fortsat høj arbejdsløshed, så lønningerne kan holdes nede. Påstanden om den overophedede bygge- og anlægssektor er i den forbindelse yderst tvivlsom. Bygge- og anlægssektoren har været i en helt særlig situation i sidste del af 1985. Den påståede arbejdskraftmangel har kun eksisteret i ganske få egne af landet og kun på helt specielle områder. De fleste egne har fortsat været præget af arbejdsløshed inden for bygge- og anlægsfagene.

Den tredje hensigt med forslaget er at kradse 1 mia kr. ind fra kommunerne via statsanlægsudgiften, og på det punkt er ministeren aldeles ligeglad med, om kommunerne har overholdt regeringens henstillinger eller ej. Anlægsafgiften skal opkræves, hvad enten kommunerne inden 1. april 1986 bringer budgetterne i overensstemmelse med henstillingerne, eller de ikke gør det. Kommunerne skal indbetale en 10 pct.s afgift af alle budgetterede anlægsudgifter helt uden hensyn til, om de faktisk realiseres eller ej, og depeneringen af beløbet skal vare i mindst 1½ år uforrentet.

[Agerschou]

Sådan kan der nævnes utallige absurditeter både over for kommunerne som helhed og over for de enkelte kommuner. Det vil langs ad vejen i 1986 blive draget klart frem i lyset via de aktiviteter, som de nye kommunalbestyrelsesmedlemmer nu er nødt til at beskæftige sig med.

Som sagt er forslaget indtil nu sidste led i ødelæggelsen af det kommunale system. Desværre er vi ikke i tvivl om, at der kommer nye initiativer i samme retning. På det område er indenrigsministeren helt hæmningsløs.

SF vil med den samme begrundelse, som er nævnt af hr. Henning Rasmussen og hr. Lenger, undlade at stemme til det ændringsforslag, regeringen har stillet uden for betænkningen.

Ole Vig Jensen (RV):

Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger om lovforslaget som helhed. Vi gav vores mening til kende under andenbehandlingen.

Jeg kan sige, at vi i det radikale venstre har en anden opfattelse af det ændringsforslag, der nu er fremsat af regeringen, en væsentlig anderledes holdning til det ændringsforslag, end de tre tidligere ordførere har. Jeg må sige til hr. Lenger, at jeg undrer mig over, at han netop vedrørende vedvarende energi kalder en imødekommelse af dette anliggende en tom gestus. Det noterer vi selvfølgelig, men det er det ikke for det radikale venstre.

Herudover er der mulighed for vedrørende en række projekter, som er af væsentlig betydning for energiforbruget i lokalsamfundene, at blive fritaget for 20 pct.-afgiften. Vi har ikke kunnet støtte det ændringsforslag, der er stillet af socialdemokratiet. Det er for vidtgående, tager alt med og lever ikke op til den overordnede målsætning: at søge bygge- og anlægssektoren begrænset. Det hensyn tager regeringens ændringsforslag, og det tilgodeser det behov, der måtte være for at fremme projekter, som ikke ville kunne tale af få pålagt en 20 pct.-afgift. Derfor kan vi selvfølgelig stemme for ændringsforslaget.

(Kort bemærkning).

Henning Rasmussen (S):

Jeg synes ikke, der er sammenhæng i hr. Ole Vig Jensens argumentation. Hr. Ole Vig Jensen siger, at ændringsforslaget har virke-

lig stor betydning. Hvis det har virkelig stor betydning, så må det være, fordi det dækker et stort og betydningsfuldt område, og så er det jo fristende at spørge: hvorfor så ikke lade resten, det lidt, der åbenbart bliver tilbage, være undtaget? Det er det ene.

Det andet er: når hr. Ole Vig Jensen siger, at man er nødt til at fastholde, at energi- og varmeinvesteringer på det kommunale område er med for at holde igen på investeringerne inden for el- og varmeområdet, så undrer det, at det alene gælder kommunale investeringer. Hvis Esbjerg kommune investerer 3 mill. kr. i en transformerstation på havnen til gavn for erhvervslivet, så er det samfundsøkonomisk skadeligt og belægges med en afgift på 600.000 kr. Hvis oplandsforsynings-selskabet i samme kommune investerer 3 mill. kr. i en transformerstation, er det samfundsgavnligt og derfor frit for afgift. Det er der ikke sund fornuft i.

(Kort bemærkning).

Lenger (VS):

Jeg sagde, at der var tale om en tom gestus med det ændringsforslag, indenrigsministeren har stillet. Jeg vil gerne trække mine ord i mig igen, hvis hr. Ole Vig Jensen kan fortælle, at det radikale venstre har fået regeringens tilslutning til, at det vil blive betragtet som værende af særlig samfundsøkonomisk betydning at undgå forskelsbehandling af offentlige og private investeringer på el- og varmforsyningsområdet, og hvis det radikale venstre har fået regeringens løfte om, at det vil blive betragtet som værende af særlig samfundsøkonomisk betydning at undgå udskydelse af projekter, der fører til en stigning i energipriserne på kortere eller på længere sigt.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Debatten har drejet sig om anlægsudgifterne, og det er jo også meget naturligt, da det er den store part. Under andenbehandlingen fremdrog jeg spørgsmålet om driftsudgifterne på miljøsidens, idet jeg opfatter det forhold, at de ikke er undtaget, som en indbygget foræring til det radikale venstre til at pille ud. Vi stillede sammen med venstresocialisterne nogle ændringsforslag uden for betænkning-

[Leif Hermann]

gen, men vi har aldrig fået en ordentlig begrundelse fra det radikale venstre for, hvorfor man ikke har udnyttet denne indbyggede foræring til det radikale venstre.

Vi ved, at kommunerne og amtskommunerne har et udestående problem med et miljøberedskab, et døgnberedskab, hvor man ikke kan få afsluttet overenskomsterne med Akademikernes Centralorganisation. Jeg vil gerne have at vide: tror man, det bliver bedre i fremtiden, når man fortsat holder miljødriftsudgifterne inde i denne besparelshistorie? Men først og fremmest vil jeg gerne vide: hvad er begrundelsen for, at det radikale venstre ikke har stillet krav om at få miljødriftsudgifterne ud af denne historie?

(Kort bemærkning).

Ole Vig Jensen (RV):

Jeg skal blot til hr. Leif Hermann sige, at den del af miljøforanstaltningerne, der indgår i driftsbudgetterne, selvfølgelig er indarbejdet i de budgetter, kommunerne har vedtaget for 1986. Der har de selvfølgelig ansvarligt taget hensyn til, hvad de mente skulle med, de har foretaget en prioritering.

Jeg skal henholde mig til ændringsforslaget og sige, at det er udtryk for, at såvel det radikale venstre som regeringen vil sikre, at der ikke i forbindelse med indførelsen af en 20 pct.-afgift bliver tale om urimelige virkninger i forbindelse med foranstaltninger af enormmæssig betydning og værdi.

(Kort bemærkning).

Lenger (VS):

Så synes jeg, at det radikale venstre burde have sikret, at det kom til at stå i ændringsforslaget, at man ville fritage projekter for anlægsafgiften, hvis den ville få urimelige virkninger. Det er jo ikke det, der står. Der står, at man kan fritage for afgiften, hvis der er tale om særlig samfundsøkonomisk betydning, og det er med garanti noget helt, helt andet. Jeg forstår hr. Ole Vig Jensens manglende besvarelse af mit spørgsmål på den måde, at jeg ikke behøver at trække udtrykket »en tom gestus« tilbage.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 i tillægsbetænkningen
forkastedes, idet 67 stemte for, 81 imod.

Ændringsforslag nr. 2 i tillægsbetænkningen
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslaget af indenrigsministeren uden for tillægsbetænkningen
vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget
vedtoges med 80 stemmer (KF, V, RV, CD, KrF, FP og FD) mod 69 (S, SF og VS).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 10:

Forslag til folketingsbeslutning om regulering af efterløns- og dagpengesatser.

Af Svend Auken (S) m.fl.

(Fremsat 2/10 85. Første behandling 24/10 85. Betænkning 10/12 85).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kaj Poulsen (S):

Arbejdsministeren har svaret på et spørgsmål, udvalget har stillet, og som vi har fået optrykt i betænkningen. Arbejdsministeren har fortalt udvalget, hvor meget købekraften er sænket for de ledige og for efterlønsmodtagerne. Købekraften er ifølge det bilag fal-